

טענו חייטין ושעורין והודה לו באחד מהן¹

א.

המשנה במסכת שבועות דף לח: מובאת מחלוקת רבנן ורבן גמליאל בנידון של טענו חייטין והודה לו בשעורין, רבנן פוטרין ורבן גמליאל מחייב. המקור למחלוקת מבואר בגמרא בבבא-מציעא ה., שרבנן דורשים את הפס' "כי הוא זה" שמצריך הודאה ממין הטענה במודה במקצת ולכן כאן כשטוען חייטין ומודה בשעורין זה לא הודאה ממין הטענה ולכן פטור, ורבן גמליאל דורש את הפס' לדבר אחר, וממילא אין לו את הדין שצריך הודאה ממין הטענה ולכן חייב.

בדף מ במסכת שבועות מובאת מחלוקת שמואל ור' חייא בר אבא במקרה שטענו חייטין ושעורין והודה לו באחד מהן - לשמואל חייב ולר' חייא פטור. ולכאורה לא מובן מדוע פטור לר' חייא, שהרי כאן יש הודאה ממין הטענה, דמין ההודאה היה כלול בטענה.

ונאמר כעת שלוש אפשרויות לבאר את טעם הפטור:

1) המין כאן הוא "ברייה חדשה" שמורכבת מחייטין ושעורין, כי כשאדם טוען את חברו חייטין ושעורין הוא יוצר בדיבורו מין חדש הנקרא "חייטין ושעורין", וממילא כשהנתבע מודה באחד מהן זו לא הודאה ממין הטענה ולכן פטור, ולפי זה הנידון כאן הוא בדיוק מחלוקת רבן גמליאל ורבנן אם צריך הודאה ממין הטענה.

2) הדין שמצריך מן הטענה מצריך הודאה בכל המינים שבטענה, וממילא כאן שיש הודאה רק במין אחד זה לא ייחשב הודאה ממין הטענה ולכן פטור. וגם על פי דרך זו הדין יהיה תלוי במחלוקת רבן גמליאל ורבנן.

3) כשאדם תובע שני מינים שונים זה נחשב שתבע שתי תביעות נפרדות, ולכן כשמודה באחת מהן למעשה הוא מודה בתביעה אחת בכלולה ובתביעה השנייה כופר בכל, וממילא אין כאן כלל מודה במקצת הטענה, ולדרך זו פטור גם לרבנן וגם לרבן גמליאל.

ב.

וכעת נביא ראיות להוכיח איזו אפשרות נכונה. ראשית מהתנאים, אחר כך מהאמוראים ואחר כך מהראשונים. ונתחיל מהמשנה.

במשנה בדף לח: מובא דין שטענו כלים וקרקעות והודה במקצת כלים - חייב. וכעת לפי האפשרות הראשונה שהטענה יצרה מין חדש, ממילא גם כאן יש מין חדש של "כלים וקרקעות" וכשמודה בכלים, זו לא הודאה ממין הטענה וצריך להיות פטור, לפי האפשרות השניה, שצריך הודאה בכל מיני הטענה, כאן שיש הודאה רק במין אחד (בכלים) צריך להיות פטור וקשה למה המשנה מחייבת.

רק אם נאמר כדרך השלישית, ששני מינים מחלקים את התביעה לשתי תביעות נפרדות,

1. בעריכת חברי שיעור א' התשנ"ט.

ברור הדין, כי כאן יש הודאה במקצת במין הטענה של הכלים, ולכן חייב שבועה. אם כן יש לנו ראייה שהדרך השלישית היא הנכונה.

וכעת נעבור לגמרות.

1. הגמרא בדף מ. מנסה להביא ראייה לשמואל ש"טענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן חייב", ומדייקת הגמרא מהמחלוקת במשנה בעניין של "טענו חטיין והודה לו בשעורין" שרובנן פטור ורבן גמליאל מחייב, ואם נאמר שגם בטענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן פטור, המשנה הייתה צריכה לכתוב את הדין הזה, שהוא חידוש גדול יותר.

לדרך הראשונה דברי הגמרא ברורים, כי בטענו חטיין והודה לו בשעורין מושמע חידוש שצריך הודאה ממין הטענה, ובטענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן, בנוסף לחידוש שצריך הודאה ממין הטענה, מושמע חידוש נוסף שטענה של חטיין ושעורין יוצרת מין חדש הנקרא "חטיין ושעורין" וההודאה צריכה להיות במין הזה.

על פי הדרך השנייה, גם כן הגמרא ברורה כי הדין של טענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן, משמע חידוש בדין הודאה ממין הטענה והוא שצריך הודאה בכל אחד ממיני הטענה.

אך לפי הדרך השלישית קשה, כי בנידון של טענו חטיין והודה לו בשעורין מושמע החידוש שצריך הודאה ממין הטענה ואילו בטענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן מושמע דין אחר לגמרי, שטענת שתי מינים מחלקת את התביעה לשתי תביעות. אם כן מה עדיף להשמיע את הדין הזה יותר מהדין שמשמיעה המשנה, ומה ראית הגמרא. ואם כן יש לנו ראייה נגד הדרך השלישית.

2. הגמרא בדף מ: מנסה להביא ראייה לשמואל, שמחייב בטענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן, מהברייתא "טענו בשור ושה והודה לו באחד מהן - חייב"

ודוחה הגמרא את הראייה ואומרת "הא מני רבן גמליאל היא".

על פי הדרך הראשונה דחיית הגמרא ברורה, היות וכל סיבת הפטור בטענו חטיין ושעורין והודה באחד מהן היא בגלל שזו לא הודאה ממין הטענה, ורבן גמליאל לא מצריך הודאה ממין הטענה, לכן ודאי שיתחייב.

גם לדרך השנייה הגמרא מובנת, דגם לדרך זו סיבת הפטור היא משום שצריך הודאה ממין הטענה, ולכן רבן גמליאל יחייב.

אך לדרך השלישית, שסיבת הפטור היא בגלל שאין כלל מודה במקצת, אם כן גם רבנן יפטרו כאן, דרק כשיש הודאה במקצת הם מחייבים, גם אם ההודאה לא ממין הטענה, אך כאן אין כלל הודאה במקצת, ולכן לא מובנת דחיית הגמרא "הא מני רבן גמליאל היא".

3. הגמרא בכתובות קח: מעמידה במסקנה לר' חייא בר אבא את מחלוקת אדמון ורבנן במקרה שטענו עשרה כדי שמן והנתבע טען לגבי השמן שלא היו דברים מעולם ומודה שחייב חמישה כדים. לאדמון יש בכלל לשון כדי שמן, כדים, ולכן חייב שבועה כי הודה במקצת, אך לרבנן אין בלשון כדי שמן, כדים, ולכן התביעה היא על שמן וההודאה בכדים וזו לא הודאה ממין הטענה ופטור. ומבואר שאם היה בכלל כדי שמן, כדים, גם לרבנן היה חייב.

על פי הדרך הראשונה, כאשר תובע כדי שמן, יש כאן מין חדש שכולל "שמן וכדים" ולכן כשהנתבע מודה במקצת כלים הוא לא מודה במין הטענה וקשה מדוע הגמרא בכתובות אומרת

שחייב. כמו כן אם נאמר כדרך השנייה שצריך הודאה בכל מיני התביעה, התביעה כאן היא במין כדים ובמין שמן וההודאה רק בכדים ולכן גם לדרך זו קשה למה חייב הרי זו לא הודאה ממין הטענה.

רק אם נאמר כדרך השלישית, הגמרא בכתובות ברורה כי אמנם התביעות התחלקו לשתיים, אך כלפי תביעת הכדים, יש הודאה במקצת הטענה ובמין הטענה, ולכן ברור למה חייב שבועה. אם נסכם עד כאן יוצא שיש משנה בשבועות לח: וגמרא בכתובות קח: שמסדרים רק עם הדרך השלישית ואילו שתי גמרות בשבועות מ. שמסדרות עם הדרך הראשונה והשניה ולא עם הדרך השלישית ואם כן יש לנו סתירת גמרות, ובהמשך ניישב. כעת נעבור לראשונים להוכיח מה האפשרות הנכונה.

1. הריטב"א בדף מ. (ד"ה "להודיעך כוחו דרבן גמליאל") כותב שטעם הפטור בטענו חייטין ושעורים והודה באחד מהם הוא: "כיון דבעו הודאה ממין כל הטענה" משמע שסבר שסיבת הפטור היא כדרך השניה שצריך הודאה בכל מיני הטענה.

2. במשנה בדף לח: כתוב "טענו כלים וקרקעות: הודה בכלים וכפר בקרקעות בקרקעות וכפר בכלים פטור הודה במקצת קרקעות פטור". תוספות בדף מ: ד"ה "הודה" אומר שהדין "הודה במקצת קרקעות פטור", נכתב כדי שנדע שסיבת הפטור בשני הדינים הקודמים היא מצד כפירת קרקע והודאת קרקע ואין נשבעים על קרקעות ולא נטעה לחשוב שפטור בגלל סיבת הפטור של טענו חייטין ושעורין והודה באחד מהן, וכעת אם נאמר כדרך הראשונה עדיין אפשר לטעות לחשוב שסיבת הפטור היא סיבת הפטור של טענו חייטין ושעורין והודה לו באחד מהן היות וברגע שטען כלים וקרקעות יצר מין חדש הנקרא "כלים וקרקעות" והנתבע הודה במין אחר "מקצת קרקעות" ולכן פטור וממילא הדין השלישי לא מוציא אותי מטעות זו.

אם נאמר כדרך השניה עדיין אפשר לחשוב שפטור מסיבת הפטור של טענו חייטין ושעורין והודה לו באחד מהן" בגלל שגם כאן אין הודאה בכל מיני התביעה, שהתביעה הייתה כלים וקרקעות והוא מודה במקצת קרקעות. אלא על כורחך שתוספות למד כדרך השלישית לדרך זו אין כאן את סיבת הפטור של טענו חייטין ושעורין והודה באחד מהן כי כאן באחת מהתביעות יש הודאה במקצת והודאה ממין הטענה ולכן על כורחך שסיבת הפטור היא בגלל קרקע.

3. יש להוכיח מלשון תוספות הנ"ל בסופו, לפי הסבר המהרש"ל בדבריו, שלא כדרך השלישית. דאומר שסיבת הפטור היא "כטענו חייטין והודה לו בשעורים" ואם נאמר שתוספות סובר כדרך השלישית זה קשה מאד שהרי בטענו חייטין והודה לו בשעורים סיבת הפטור היא שאין כאן הודאה ממין הטענה, ואילו על-פי הדרך השלישית בטענו חייטין ושעורים והודה לו באחד מהן סיבת הפטור היא שאין כאן כלל מודה במקצת, ורק אם נאמר כדרך הראשונה או השניה יש אותה סיבת פטור "בטענו חייטין והודה לו בשעורים" וב"טענו חייטין ושעורים והודה לו באחד מהם", ויוצא שיש סתירה בתוך תוספות עצמו שמתוכן דברי התוספות מוכח כדרך השלישית, ומלשון התוספות מוכח שלא כדרך השלישית.

ג.

וכעת נבוא ליישב את העניין, וראשית נישב את דרכו של הריטב"א - הדרך השניה שהבאנו בסעיף א. ונתחיל מהקושיא עליו מהמשנה שהבאנו בסעיף ב.

הריטב"א אומר שצריך הודאה בכל מיני הטענה ואפשר לומר שכוונתו שצריך הודאה בכל מיני הטענה שהם סיבה לחייב שבועה, וממילא לא קשה מהמשנה שדיברה במקרה שטענו קרקע וכלים והודה במצת כלים ואמרה שחייב והקשנו לריטב"א מדוע חייב והרי לא הודה בכל מיני הטענה, אך לפי מה שכתבנו כאן, כיוון שקרקע נתמעטה מפרשת שבועה, אין צריך להודות בה, כי הצורך להודות במין הטענה הוא בטענה ששייכת לפרשת שבועה, ולכן הודה במקצת כלים חייב.

בבואנו ליישב את הקושיה השניה על הריטב"א מהגמרא בכתובות, נתייחס לסתירה בין הגמרא בשבועות לבין הגמרא בכתובות לגבי מחלוקת אדמון וחכמים במקרה שטענו עשרה כדי שמן והנתבע טען לגבי השמן לא היו דברים מעולם והודה בחמישה כדים, שאדמון מחייב וחכמים פוטרים. הגמרא בשבועות מ: מעמידה את הברייתא שמחייבת בטענו שור ושה והודה לו באחד מהם, כאדמון מבואר שרבנן בזה חולקים על אדמון, וממילא מחלוקתם היא בטענו חיטים ושעורים והודה לו באחד מהם שאדמון מחייב וחכמים פוטרים. ואילו הגמרא בכתובות קח: בארה את המחלוקת אחרת, שלאדמון יש בלשון כדי שמן, כדים ולכן הוא מודה במקצת ובמין הטענה ולרבנן אין בלשון כדי שמן, כדים, ולכן אין ההודאה ממין הטענה. והריטב"א מיישב שהסוגיות חלוקות, ולכן אפשר לומר שהריטב"א למד שסיבת הפטור בסוגיא בכתובות היא כפי שמוכח בגמרא שם, כדרך השלישית. אך בסוגיא בשבועות, כיוון שראה שתי ראיות נגד הדרך השלישית, ממילא למד שע"כ סיבת הפטור לסוגיא היא הדרך השניה, ולכן גם הסוגיא בשבועות לא מבארת את מחלוקת אדמון ורבנן כגמרא בכתובות, אלא בדרך אחרת.

תוספות (שבועות מ: ד"ה 'לימוד') לעומתו תירץ את הסתירה בין הסוגיות, שחכמים ואדמון חולקים בשני הדברים גם אם יש בכלל כדי שמן - כדים, וכן בטענו חיטים ושעורים והודה לו באחד מהם. וכיון שהצליח לא להידחק וליישוב את סתירת הסוגיות הוא חייב לומר שגם לסוגיא סיבת הפטור היא הדרך השלישית. וזה מה שאומר כדמוכח מד"ה הודה, ואם כן תוספות לשיטתו, והריטב"א לשיטתו.

ד.

בחידושי החתם סופר בדף מ. ד"ה "להודיעך כוחו דרבן גמליאל" ובחידושי ר' מאיר שמחה ד"ה "איתביה ר' אבא" בארו את סיבת הפטור כדרך השלישית, ונבוא כעת ליישב שיטתם. ראשית, אין להקשות עליהם איך אומרים שלא כריטב"א, דהם יאמרו, אנו כתוספות שהוכחנו לעיל ממה שכתב בד"ה "הודה" כדרך השלישית, ולא נותר אלא לתרץ את הקושות מהגמרא, והסתירה שבתוך תוספות ד"ה "הודה".

ראשית ניישב את הגמרא בדף מ: שהבאנו בסעיף ב עם הדרך השלישית, יש להקדים כאן ברור מה מטרת האדם שתובע חיטים או כל חפץ אחר. אפשר לומר שאמנם תובע דווקא חיטים אך עיקר רצונו בהם הוא מצד שוויותם הממונית, ולא מצד עצמותם ולכן הוא למעשה תובע 100 זוז בהופעה ממשית של חיטים. גם לצד זה אי אפשר לומר שרק מעניין אותו השווי כי אז לא היה תובע דווקא חיטין והיה תובע כל חפץ שהוא, אלא צריך לומר שיש לתובע שני רצונות, גם שווי של 100 זוז וגם חיטים, אך הרצון העיקרי הוא של השווי וזה עיקר תביעתו וטענתו. אך אפשר לומר צד שני שכשתובע חיטים רצונו בממשות החיטים, זה מה שתובע ולא השווי שלהם.

כמו כן נניח בהנחת יסוד שאם נאמר כצד הראשון שכוונת האדם שתובע חיטים לתבוע בעיקר את השוויות הממונית אז פשוט שכשתובע חיטין ושעורין נחשב תביעה אחת, שהרי תובע 100 זוז ועוד 50 זוז ומדוע לחלק זאת לשתי תביעות, אלא על כורחך שתובע 150 זוז.

עוד נאמר שמה שלרבנן פטור בטענו חיטין והודה לו בשעורין אין כאן דין חדש של מין הטענה, אלא שאין הודאה במין הטענה זה רק סימן לזה שאין כאן כלל הודאה במקצת, כי רבנן סוברים כצד השני שכשתובע חיטין תובע את הממשות של החיטין ולא את שוויותם וממילא כופר בכל התביעה, ומודה בדבר אחר שלא תבעו. אך ר' גמליאל יש לומר שחולק כי סבר כצד הראשון שכוונתו לתבוע בעיקר את שוויות החיטים ולכן יש כאן הודאה על התביעה ולא כפירה בכל וחייב שבועה. כל זה בטענו חיטין והודה לו בשעורין.

ולפי זה תצא גם כן נפקא מינה בטענו חיטין ושעורין והודה לו באחד מהן דלרבן גמליאל לפי הנחת היסוד שלנו על כורחך שהווי תביעה אחת ולכן אין סיבה שיפטר, אך לרבנן יש לומר שהווי שתי תביעות ואז באחת כופר בכל ובשניה מודה בכל ופטור משבועה. וממילא ברורה הגמרא בדף מ: שאומרת על הברייתא "טענו בשור ושה והודה לו באחד מהם חייב" "הא מני רבן גמליאל היא" כי היות ורבן גמליאל סובר שהכוונה בתביעת שור ושה לשוויותם הממונית על כורחך שיש כאן תביעה אחת וכשמודה באחד מהם הוא מודה במקצת הטענה ופשוט שחייב שבועת מודה במקצת, אך לרבנן שהווי שתי תביעות, פטור וכמו שביארנו.

לפי זה גם תתורץ הקושיא מהגמרא בדף מ. שהבאנו לעיל בסעיף ב. דאם נכתוב שטענו חיטים ושעורים והודה באחד מהם פטור, על כורחך אמרינן שכוונתו לתבוע ממשות החפץ (על פי הנחת היסוד דלעיל) וממילא אני גם ידע שבטענו חיטין והודה בשעורין פטור, שהרי כופר בכל התביעה, אך בטענו חיטים ושעורים והודה לו באחד מהם יש חידוש נוסף והוא שחשיב שתי תביעות, דגם אם אמרינן שכוונתו לתבוע ממשות החפץ אין זה בהכרח אומר שיש כאן שתי תביעות ולכן מקשה הגמרא שהיה למשנה לפי שמואל להשמיע מקרה זה שיש בו חידוש נוסף. ודו"ק.

ולא נותר אלא ליישב את דברי תוספות ד"ה "הודה" שסותרים מתחילתם לסופם כמו שהערנו בסעיף ב, ולאמור לעיל התוספות מיושב, דבאמת בטענו חיטים ושעורים והודה לו באחד מהם הפטור בסופו של דבר הוא מצד שכופר הכל שזה ג"כ הפטור של טענו חיטין והודה לו בשעורים ולכן לשון תוספות בסופו מדויקת וגם לא קשה ממנה על הדרך הזו של החתם סופר ור' מאיר שמחה.

ולפי מה שכתבנו נעבור להבין את תירוץ הגמרא בדף מ. "להודיעך כוחו דרבן גמליאל" לדרך השלישית, ונראה לומר כך: רבן גמליאל שמחייב אם היה רק מדבר על טענו חיטין ושעורים והודה לו באחד מהם שחייב עדיין לא הייתי יודע שתובע את שווי החיטין דיש לומר שתובע את ממשות החיטין אך בכ"ז חשיב תביעה אחת וכמו שביארנו, וממילא בטענו חיטים והודה לו בשעורין יפטר, דכופר הכל, ולכן כתבה המשנה את החידוש היותר גדול, שטענו חיטים והודה בשעורים חייב ואם כן על כורחך שתובע את שווי החיטין וממילא עפ"י הנחת היסוד דלעיל ודאי שגם חייב בטענו חיטין ושעורים והודה לו באחד מהם, שהרי הווי תביעה אחת ויש כאן מודה במקצת.

ה.

וכעת נעבור לדרך רביעית בטעם הפטור של טענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן, בגמרא בדף מ: "אמר רב פפא טענו כלים ופרוטה... הודה בפרוטה וכפר בכלים חייב", ורש"י בד"ה "כפר בכלים" אומר "ואי משום הודאה ממין הכפירה בהא סבירא ליה כשמואל דאמר טענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן חייב" מבואר שהטעם שטענו חטיין ושעורים והודה לו באחד מהם פטור הוא משום שאין הודאה ממין הכפירה. ועיין רש"י בדף מג. ד"ה "אלא מגורה קטנה פטור" שאומר "דאין ההודאה ממין הכפירה ומה שטענו לא הודה", מבואר שגם סיבת הפטור בטענו חטיין והודה לו בשעורין היא בגלל שאין ההודאה ממין הכפירה. וכך מבואר גם במפורש בבבא-מציעא ה. ברש"י ד"ה "יוחד להודאה ממין הטענה" שכותב "דבעינן שתהא הודאה ממין טענת כפירה שאם טענו סאה של חטים והודה לו בשעורים פטור". וזה לא כמקובל לבאר שהפטור הוא משום שאין ההודאה ממין טענת התובע, ולרש"י נאמר שהפס' "כי הוא זה" שלימד שצריך הודאה ממין הטענה אין הכוונה לטענת התובע אלא לטענת הכפירה - שתהא ההודאה והכפירה באותו המין. וממילא גם בטענו חטיין ושעורים והודה באחד מהם פטור מצד אותה גזירת הכתוב אלא שעל-פי זה קשים דברי שמואל שמחייב בטענו חטיין ושעורין והודה לו באחד מהן והרי אין הודאה ממין הכפירה, ועיין על זה תירוץ הרש"י בשבועות מ: על תוספות ד"ה "חדא" שמבאר שהעניין תלוי במחלוקת רב ושמואל בפרוש המשנה "הטענה שתי כסף", לרב כוונת המשנה להצריך כפירת טענה שתי כסף, ולשמואל טענת התובע צריכה להיות שתי כסף וממילא בהמשך המשנה שכתוב "ואם אין ההודאה ממין הטענה פטור" תימשך אותה מחלוקת רב ושמואל בפירוש המילה הטענה שפרושה אותה טענה שבריש המשנה ולכן יוצא ששמואל לשיטתו מצריך רק הודאה ממין טענת התובע ולכן בטענו חטים ושעורים והודה לו באחד מהם שיש הודאה ממין טענת התובע חייב. ור' חייא בר אבא שפוטר זה משום שסבר כרב ואז במשנה כתוב שצריך הודאה ממין טענת הכפירה. וכל זה מדויק בלשון רש"י בבבא-מציעא שאומר וזה לשונו: "דבעינן שתהא הודאה ממין טענת כפירה" קורא לכפירה טענה וכמו במשנה, וכן משמע מרש"י לט: ד"ה מידי הוא טעמא, וזה לשונו: "דשמואל הודאה ממין הטענה חשיב ליה" דהיינו דווקא לשמואל שטענה פירושו טענת התובע אז בטענו חטים ושעורים והודה לו באחד מהם ההודאה היא ממין הטענה.

ועל פי זה מיישב הרש"י את קושיית תוספות בדף מ: ד"ה "וחדא" על ר"ח שפסק הלכה שטענו חטיין ושעורין והודה לו באחת מהו פטור נגד רב פפא שהוא בתראה שפסק כשמואל שחייב דאמר רב פפא טענו כלים ופרוטה והודה בכלים וכפר בפרוטה פטור הודה בפרוטה וכפר בכלים חייב, דאומר הרש"י שעל-פי מה שבאר ברש"י, מה שאומר רב פפא, לא יתכן, דאי אפשר לפסוק כרב שכפירת הטענה שתי כסף וכשמואל שטענו חטים ושעורים והודה לו באחד מהם חייב. וממילא את דברי הגמרא "חדא כרב וחדא כשמואל", יש לקרוא בתמיהה. ולפי זה דברי רב פפא נדחים ולכן לא קשה ממנו על ר"ח. וגם את קושיית תוספות ממה שקיימא לן כרב נחמן בדיני, יש ליישב ולומר, שכיוון שהגמרא בדף מ. הביאה ברייתא לסייע לרב ממילא נפסקה הלכה כמותו שכפירת הטענה שתי כסף וממילא אין הלכה כשמואל בטענו חטים ושעורים והודה לו באחד מהם ולא כרב נחמן שסובר כמותו.

אמנם עיין רשב"א בדף לט: ד"ה "מידי הוא טעמא" שאומר שגם רב יחייב במקרה של טענו

חיטין ושעורין והודה לו באחד מהן ומוכיח מדברי רב פפא בדף מ: "טענו כלים ופרוטה והודה בכלים וכפר בפרוטה פטור" והגמרא אומרת על זה "חדא כרב דאמר כפירת טענה שתי כסף" משמע שאם הייתה כאן כפירת שתי כסף רב היה מחייב למרות שהווי כטענו חיטים ושעורים והודה לו באחד מהם, וזה שלא כרש"ש.

ונראה ליישב את דברי הרש"ש ולומר שרש"י יחלוק על הרשב"א ויסבור שאין ראייה מדברי רב בדף מ: ואפשר לומר בשני אופנים.

1. הגמרא שאומרת חדא כרב אין כוונתה שרב עצמו יכול לומר דין זה במילים הללו אלא כוונתה רק לומר שדין זה מסתמך על סיבת הפטור שאמר רב, שהיא, שצריך כפירת הטענה שתי כסף.

2. כשהגמרא אומרת חדא כרב, דאמר "כפירת הטענה שתי כסף", בעצם כוונתה כאן לשתי סיבות פטור, גם שאין שתי כסף, וגם שממילא על כורחך חויגן ש"טענה" במשנה פרושו טענת כפירה, ואז גם "מין הטענה" פרושו מין טענת הכפירה, ולכן יש לפטור בכפר בפרוטה והודה בכלים, מצד שאין ההודאה ממין הכפירה. ודו"ק.